

Høringssvar vedr. Vejledning om fremtidsfuldmagter

Ældre Sagen takker for muligheden for at afgive høringssvar i forbindelse med ny vejledning om fremtidsfuldmagter.

Ældre Sagens generelle kommentarer til Vejledning om fremtidsfuldmagter

Indledningsvist skal Ældre Sagen fremhæve, at vi ser flere positive elementer i udkastet til den reviderede Vejledning om fremtidsfuldmagter. Vi skal i denne forbindelse særligt fremhæve følgende:

- Det giver et godt overblik, at kapitlet om "kort fortalt" henviser til uddybende kapitler.
- Vejledningen fremstår mere anvisningsorienteret end hidtil med huskesedler og opmærksomhedspunkter.
- Koncepterne til fremtidsfuldmagter er blevet mere tilgængelige.
- Det er positivt, at det forklares i vejledningen, hvad formålet er med de formelle krav til en fremtidsfuldmagt.
- Eksemplerne ift. personlige forhold omfatter nu de sociale og sundhedsmæssige vigtige dispositioner.
- Der er gjort opmærksom på problemstillingen vedr. flere fuldmægtiges handlen i forening.
- Det fremgår tydeligt af vejledningen, at man selv har ansvaret for at få skrevet indholdet til fremtidsfuldmagten.
- Det er meget positivt, at der i vejledningen er gjort opmærksom på adgangen til at få digital fuldmagt til selvbetjening med en ikraftsat fremtidsfuldmagt.

Ældre Sagens øvrige kommentarer til de enkelte afsnit i vejledningen

Vejledningens afsnit 2.3. Hvordan opretter jeg en fremtidsfuldmagt?

- Det bør fremgå af vejledningen, at man ikke kan oprette en fremtidsfuldmagt, hvis man ikke har MitID, men heller ikke er fritaget fra digital post.
- Derudover synes vi, det er et problem, at dette er tilfældet, da der er mange, som er i denne situation, fordi de pårørende bistår dem ved at have kiggeadgang til digital post.

Problemstillingen betyder, at loven udelukker den persongruppe, som ikke har MitID, men ikke er fritaget fra digital post. Ældre Sagen indgår gerne i dialog med Justitsministeriet om mulige løsninger på denne problematik.

Vejledningens afsnit 2.4. Hvornår og hvordan sætter jeg fremtidsfuldmagten i kraft?

Det fremgår af vejledningen:

"Når fremtidsfuldmagten er sat i kraft, kan du, din(e) fremtidsfuldmægtig(e) eller andre søge den frem i Personbogen via tinglysning.dk. Dette vil også være relevant, hvis du ønsker en papirudskrift af fremtidsfuldmagten."

- Vi hører i Ældre Sagen jævnligt om, at fremtidsfuldmægtige bliver afkrævet at fremvise en papirudgave, og nogle bliver - trods ikraftsat fremtidsfuldmagt – mødt med krav om, at fuldmagtsgiveren selv skal underskrive en fuldmagt, selvom personen ikke aner, hvad der skrives under på.
- Der mangler åbenlyst kendskab til, hvordan en ikraftsat fremtidsfuldmagt kan bruges.

Vejledningens afsnit 3 og 8.3. Koncepter for fremtidsfuldmagter

Vejledningen beskriver udtrykkeligt, at man som det klare udgangspunkt kan lave sin fremtidsfuldmagt selv. Det fremgår således af vejledningen:

"Langt de fleste kan skrive deres fremtidsfuldmagtstekst selv. Udgangspunktet er derfor, at du ikke behøver at bruge en advokat. Hvis du har helt særlige forhold, der skal tages højde for, kan det dog være aktuelt." og "Du kan bruge en tekst, som den er, eller du kan tilpasse den til dine personlige behov. Det er ikke et krav, at du anvender en af tekstkoncepterne. Du kan også vælge at skrive din fuldmagt selv".

Når det kommunikeres så klart i vejledningen, at man kan lave sin fremtidsfuldmagt selv, bør der angives nogle typeeksempler på, hvad der er *"helt særlige forhold"*. Typeeksempler kan bidrage til at vurdere behovet for advokatbistand for at undgå risikoen for, at fuldmagten ikke sættes i kraft som forventet af fuldmagtsgiver.

Vejledningens afsnit 3.6. Flere fremtidsfuldmægtige, der kun kan handle i forening

"Fremtidsfuldmægtigene kan kun handle i forening på mine vegne i alle forhold."

- Der bør allerede her henvises til risikoen for bortfald. Det foreslås derfor, at der i teksten henvises til vejledningens afsnit 6.1.1., side 13, 5. afsnit i det nuværende udkast til vejledningen.

Vejledningens afsnit 3.7. Hvis en eller flere fremtidsfuldmægtige skal fungere som subsidiære fuldmægtige

"OBS: Det er vigtigt, at din subsidiære fremtidsfuldmægtig er tilføjet i fremtidsfuldmagtsregisteret som "fuldmagtshaver"."

- Denne formulering er en smule indforstået for almindelige borgere, når de læser vejledningen. Derfor bør det præciseres, at subsidiære fremtidsfuldmægtige skal tilføjes allerede ved oprettelsen, der foregår i fremtidsfuldmagtsregisteret på tinglysning.dk.

- Formuleringen kunne i stedet lyde: ”OBS: Det er vigtigt, at din subsidiære fremtidsfuldmægtig bliver tilføjet som ”fuldmagtshaver” allerede, når du opretter fuldmagten i fremtidsfuldmagtsregisteret”.

Vejledningens afsnit 4. Hvad er en fremtidsfuldmagt? Og hvad er retsvirkningerne af en fremtidsfuldmagt?

”Ligesom det gælder for en almindelig fuldmagt, har tredjeparter ikke pligt til at indgå aftaler med fremtidsfuldmægtigen på vegne af dig som fuldmagts giver.”

- Er det ministeriets opfattelse, at det også gælder ift. offentlige myndigheder, når koncepterne er anvendt ordret?

Vejledningens afsnit 6. Hvem kan udpeges som fremtidsfuldmægtig?

”Alle med dansk CPR-nummer kan som udgangspunkt udpeges som fremtidsfuldmægtig”.

- Denne formulering kan give anledning til at tro, at dansk CPR-nummer er en betingelse for at kunne udpeges som fremtidsfuldmægtig.
- Der bør tilføjes en anvisning på, hvordan man opretter en fremtidsfuldmagt, hvis en eller flere fuldmægtige ikke har dansk CPR-nummer.

Vejledningens afsnit 8.1.1 Hvad er en notarpåtegning? Hvorfor skal fremtidsfuldmagten vedkendes for en notar?

- I afsnittet bør det tilføjes, at man skal være opmærksom på, at notaren ikke godkender fremtidsfuldmagtens tekst.

Vejledningens afsnit 8.2. Kan jeg oprette en fremtidsfuldmagt, hvis jeg ikke har adgang til det digitale system (fritaget for Digital Post)?

”Til mødet i Familieretshuset skal du medbringe: Fremtidsfuldmagten (på papir), billedlegitimation (fx pas eller kørekort)”

- Der bør gøres opmærksom på, at pas og kørekort ikke behøver at være gyldige.

Ældre Sagens bemærkninger særligt om ægtefæller ift. forbuddet mod selvkontrahering

Vejledningens afsnit 9. Hvilke pligter og beføjelser har en fremtidsfuldmægtig?

Hvis du sammen med din ægtefælle ejer en fast ejendom, og din ægtefælle er fremtidsfuldmægtig, kan din ægtefælle, i kraft af rollen som din fremtidsfuldmægtige, godt sælge ejendommen eller omlægge lån i den.

- Vi har i forbindelse med evalueringen af Fremtidsfuldmagtsloven afgivet høringssvar, hvor vi bl.a. har problematiseret Fremtidsfuldmagtslovens § 13 om selvkontrahering som værende for restriktiv.
- Så længe § 13 er udformet så absolut og uden mulighed for i fuldmagten at kunne fravige bestemmelsen, mener vi, det er vigtigt med nogle præcise eksempler i vejledningen. Det bør være tydeligt, hvad der kan og bør accepteres af fravigelser i praksis.

Af evalueringen fremgår:

For så vidt angår bemærkningerne om en ægtefælles mulighed for at sælge parternes fælles bolig og anvende provenuet til køb af en mindre bolig, bemærkes det, at selvkontraheringsforbuddet i almindelighed ikke er til hinder for, at en fremtidsfuldmægtig, der tillige er fuldmagtsgiverens ægtefælle, afhænder en ejendom, som ægteparret ejer i sameje. Når fuldmagtsgiveren og fremtidsfuldmægtigen ejer en ejendom i sameje, vil de pågældendes interesser i forbindelse med et salg normalt være sammenfaldende. Dette gælder også, hvis ejendommen afhændes til et fælles barn, jf. Folketingstidende 2015-16, A, L 135 som fremsat, bemærkninger til § 13.

Ældre Sagen mener, at følgende spørgsmål skal afklares i vejledningen:

- Vil det samme som ovenfor gælde, hvis ejendommen kun ejes af den ene ægtefælle?
- Vil en ægtefælle, som er fremtidsfuldmægtig, kunne sælge en fælles ejendom til sig selv?
- Vil en ægtefælle, som er fremtidsfuldmægtig, uanset ejerforholdet vedr. fast ejendom kunne bruge hele provenuet fra et salg til at købe en ny bolig?
- Er det kun ift. fast ejendom, at forbuddet mod selvkontrahering mellem ægtefæller lempes?

Afslutningsvis skal Ældre Sagen fremhæve, at det er positivt, at vejledningen skal testes i et brugerpanel, når høringsprocessen er afsluttet.

Venlig hilsen

Bjarne Hastrup
Adm. direktør